

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ।

ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ.ਜੇ.ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ

ਇੰਦਰ ਦੇਵ, ਮਦਨ ਗੋਪਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1956 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 385.

ਸੰਸ਼ੋਧਨ- ਸੀਮਾ - ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ - ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ- ਸਮੇਂ ਦਾ ਬੀਤ ਜਾਣਾ ਜਦ ਉਹ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1894 ਦਾ 1)-ਧਾਰਾ 18-ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮਝ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ-ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕਢਵਾਉਣਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਅਵਧੀ ਦੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਦੇ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਜੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਬਹਾਨੇ ਜਾਂ ਤਰਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੌਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਾਹਨਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਦੇਰੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ।

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੰਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਾਅਵਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

1908 ਦੇ ਐਕਟ V ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਿਤੀ 23 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਭਾਖੜਾ-ਨੰਗਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕਲੋਨੀ, ਹਿਸਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸੇਧ ਲਈ।

ਨੰਦ ਲਾਲ ਸਲੂਜਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਕੋਸ਼ਲ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ 29 ਮਾਰਚ, 1955 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1955 ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। 23 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ, ਭੱਠੇ ਜਾਂ ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ: -

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, - ਏ.ਆਈ.ਆਰ.1930 ਲਾਰੀ 242 ਅਤੇ ਏ.ਆਈ.ਆਰ.1940 ਲਾਰੀ 299। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। "

11 ਜੁਲਾਈ 1956 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ 23 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 20 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਕੈਸਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ 23 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ 'ਤੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ 20 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਤੱਕ, ਜੋ ਕਿ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਲੂਜਾ, ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲਾਂ ਨੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 23 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਇੱਕ ਨੋਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ। ਸਾਲ 1955 ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਾਅਵਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਦੇ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ, ਬਚਾਅ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕਹੀਣ ਬਹਾਨੇ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੋ ਗਿਆ ਹੈ; ਪਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ

ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਾਹਨਤਾਂ ਲਈ ਵਾਜਬ ਵਿਆਖਿਆ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਇੱਕ ਵਾਅਦੇ, ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 23 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ, ਭੱਠੇ ਅਤੇ ਇੱਟਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਮੈਨੂੰ ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਲਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੇ ਨਕਦ ਨਹੀਂ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੀਨੂੰ ਬਾਲਾ